

УДК 930.25:624(091)"19":001.32(477)

Дмитро Байкеніч,

канд. іст. наук, наук. співробітник

Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського

**ІНФОРМАЦІЙНИЙ ПОТЕНЦІАЛ АРХІВНИХ ДОКУМЕНТІВ
З ПИТАНЬ КАПІТАЛЬНОГО БУДІВНИЦТВА В НАН УКРАЇНИ
(1946–1960)**

У статті розглядається комплекс джерел, що розкриває процес повоєнного капітального будівництва для потреб АН УРСР. Аналізуються архівні документи, що висвітлюють підготовку та проведення будівельних робіт зі спорудження будинків і приміщень, їх внутрішній перерозподіл та передачу академічним установам.

Ключові слова: архівний фонд НАН України, джерела, АН УРСР, капітальне будівництво, житловий фонд.

Повоєнна відбудова держави II пол. 1940-х – 1950-х рр. стала періодом відновлення капітального будівництва в Україні. Торкнувся цей процес і української науки, оскільки під час німецької окупації Академія наук УРСР (далі – АН УРСР) зазнала значних збитків через руйнування академічних споруд. До мінімуму звівся житловий фонд Академії. Розвиток багатьох фундаментальних наукових напрямів і збільшення кількості науковців вимагали нагальної розбудови матеріально-технічної бази та найшвидшого розв'язання житлових проблем. Питання масштабного капітального будівництва в АН УРСР як один із заходів успішного відновлення її діяльності піднято 1 лютого 1946 р. у зверненні президента Академії акад. АН УРСР О. О. Богомольця до голови РНК УРСР М. С. Хрущова. Розуміння нагальності вирішення цього питання з боку вищого органу влади України сприяло розгортанню процесу будівельних робіт для потреб АН УРСР.

Об'єктом дослідження цієї наукової розвідки є джерела з історії АН УРСР, зокрема з капітального будівництва. Основна мета студій – аналіз та узагальнення комплексу архівних документів з питань капітального будівництва в АН УРСР протягом 1946–1960 рр.

Досліджуване питання мало часткове документальне висвітлення в низці наукових збірок, а саме: «Історія НАН України» (1946–1950, 1951–1955,

1956–1960) [1], які були підготовлені й опубліковані Інститутом архівознавства НБУВ. Отож, у науковий обіг була введена значна кількість архівних джерел, які містять відомості про проведені будівельні роботи в Академії у повоєнний час. Тематика таких документів надзвичайно різноманітна. Оскільки зазначені збірки документів тематично охоплювали передусім науково-дослідні та науково-організаційні питання, питання процесу будівництва висвітлено в них документами переважно узагальнюючого характеру. Більш детальна інформація, що міститься в архівних джерелах, відображена в них частково. Дослідження цієї теми крізь призму архівних документів сприяє висвітленню та ширшому розумінню процесу розбудови провідної наукової організації України у цей складний історичний період.

Перспективними для дослідження є джерела, що деталізують тривалий процес будівництва в АН УРСР у 1946–1960 рр. Основний масив документів за цим напрямом зосереджено у фондах Архіву Президії НАН України (описи: Секретаріат, Планова комісія, відділ капітального будівництва), архівів інститутів НАН України, ЦДАВО України (ф. Р-2 – Рада Міністрів УРСР, ф. Р-337 – Держплан РМ УРСР) та ЦДАГО України (ф. П-1 – ЦК КП(б)У). Класифікуючи за змістом сконцентровану репрезентативну добірку документів, її доцільно умовно об'єднати у декілька груп згідно з підготовкою та перебігом процесу будівництва.

До першої групи слід віднести інформаційно важливі документи про фінансування будівельних робіт. До таких джерел належать: державні плани розвитку республіканського господарства УРСР; постанови, розпорядження та листування Президії АН УРСР і керівників академічних установ із вищими органами влади про перегляд перерозподілу асигнувань і виділення додаткових коштів на будівництво Центрального республіканського ботанічного саду АН УРСР (далі – Ботсад), Львівської філії Академії, господарських будівель Інституту зоології АН УРСР та Інституту теплоенергетики АН УРСР й ін. [2]; звіти та довідки про виконання річних планів капіталовкладень з будівельно-монтажних робіт [3].

З них можна отримати повну інформацію про:

- перелік об'єктів будівництва – будинки установ, житлові, господарські будівлі, окремі приміщення, інфраструктурні об'єкти тощо [4];
- види будівельних робіт та їх вартість – будівництво (будова, відбудова, надбудова, добудова), ремонт (загальний, поточний або внутрішній), реконструкція, нижчелімітні роботи (перехідне будівництво) тощо;

- матеріально-технічне оснащення будівництва – виділення будівельних матеріалів, придбання устаткування, інструментів, транспорту тощо [5];
- види фінансування будівництва – виділення коштів по статті річного республіканського бюджету, додаткове асигнування, доасигнування за рахунок спеціальних коштів, надпланових прибутків або спецфондів, кошториси об'єктів [6].

У листуванні Президії АН УРСР з вищими органами влади чітко простежується пріоритетність і першочерговість будівництва окремих установ Академії. Фінансові документи свідчать про нерівномірний розподіл капітальних вкладень за роками на ті об'єкти, будівництво яких провадилося за рішеннями Союзного, а не республіканського урядів. До них, зокрема, належали: атомний реактор Інституту фізики АН УРСР, Обчислювальний центр АН УРСР, Інститут радіофізики та електроніки АН УРСР, лабораторія високомолекулярних сполук Інституту органічної хімії АН УРСР, лабораторія хімічної переробки газу Інституту використання газу в комунальному господарстві та промисловості АН УРСР [7]. Щодо будівництва приміщень для інших академічних установ, зведення адміністративних і житлових споруд, їхнє фінансування відбувалося відповідно до пріоритетності займаної позиції у загальному переліку плану будівельних робіт УРСР [8].

Частина з наведених джерел виконує певну, тільки їм притаманну функцію – обґрунтування фінансування будівництва виробничою та науковою необхідністю, що є маркером головних науково-дослідних напрямів держави того часу.

Окрему увагу слід звернути на документи з інформацією про роль підрядників будівельних робіт. Серед них – джерела про роботу підрядних міністерств, місцевих організацій, установ та організацій у структурі самої Академії. До таких установ належали: Держбуд, БМУ «Академбуд», трести «Гідробуд», «Укрпромбуд», «Київгазбуд», «Ботсадбуд», житлово-будівельний кооператив і Будинкоуправління АН УРСР та ін. [9]. Наприклад, для проведення Міжнародного геофізичного року в Україні Президія АН УРСР своєю постановою зверталась до Міністерства міського та сільського будівництва УРСР щодо виконання будівельно-монтажних робіт. Будівництво трьох павільйонів для станції по спостереженню імпульсації електромагнітного поля Інституту геології корисних копалин АН УРСР у м. Львові та глибинної «Міри» і павільйону для астролябії Полтавської гравіметричної обсерваторії АН УРСР планувалося здійснити силами

будівельної організації АН УРСР «Академбуд» [10]. У цьому ж контексті варто розглядати підрядну документацію: договори, кошториси, одиничні розцінки на будівельні роботи та листування з підрядниками щодо прискорення будівельних робіт, з господарських питань тощо [11].

Наступною групою документів є джерела з інформацією про процес виділення для АН УРСР земельних ділянок – будівельних майданчиків (під будівництво лікарні для вчених, науково-експериментальних баз, будівель для установ Відділу суспільних наук та інститутів АН УРСР, житла тощо) [12]. Процес відводу та закріплення земельних ділянок, складання генерального плану забудови та переоформлення документів на володіння землею Академією висвітлюють постанови РМ УРСР, листування Президії АН УРСР з органами й установами республіканського та місцевого рівнів.

Зазначені вище джерела висвітлюють процес надання великих земельних ділянок для будівництва та розміщення науково-експериментальної бази Інституту фізіології сільськогосподарських рослин і агрохімії АН УРСР, інститутів металокераміки і спецсплавів, ливарного виробництва, металофізики, а також житлових будинків, переважно на околицях м. Києва і в сусідніх селах [13]. З огляду на те, що більшість установ Академії розміщувалася в м. Києві, інформативними є документи Виконкому Київської міської ради, зокрема, рішення про побудову, нарізку ділянок, їхнє оформлення та відведення в установленому порядку тощо. Прикладом можуть слугувати рішення про додаткові розширення земельних ділянок під будівництво Ботсаду та лабораторного корпусу Інституту електрозварювання ім. С. О. Патона АН УРСР та інші закономірно пов'язані з цим заходи – відселення приватних мешканців з території будівництва, зміна розташування інфраструктурних об'єктів тощо [14].

Інформативно насиченим є листування Президії АН УРСР з місцевими органами влади щодо сприяння будівництва та розміщення академічних установ. За цими документами можна прослідкувати тривалість бюрократичних процесів і коло організацій, залучених до вирішення проблем. Наприклад, показовим є листування з метою вирішення питання надання земельних ділянок для добудови книгосховища Державної публічної бібліотеки АН УРСР (до 1948 р. – Бібліотека АН УРСР, нині – Національна бібліотек України імені В. І. Вернадського), будівництва у Харківській області Радіоастрономічної обсерваторії Інституту радіофізики та електроніки АН УРСР та розміщення академічних і відомчих установ у єдиному академічному містечку в м. Сталіно (нині – м. Донецьк) [15].

Окрему групу утворюють документи, що зосереджують інформацію про проектно-розвідувальні роботи будівництва наступних років, проектна та технічна документація. Прикладом можуть бути постанови та розпорядження РМ УРСР про затвердження технічних проектних завдань для будівництва будинку Інституту фізичної хімії ім. Л. В. Писаржевського АН УРСР, об'єктів Головної астрономічної обсерваторії (далі – ГАО) АН УРСР, будинку лабораторії і газифікації Інституту теплоенергетики АН УРСР, системи ставків заповідника «Олександрія» й інших будівель для установ АН УРСР [16].

Інформативним джерелом із зазначеної теми є листування керівників академічних установ з вищими органами влади про корегування, пришвидшення роботи організацій-проектувальників [17]. Хід і корегування процесу будівництва на об'єктах Академії репрезентують постанови Президії АН УРСР про поточний стан будівельних робіт; листи, довідки та доповідні записки керівників академічних установ про виконання планів і нагальні потреби будівництва (забезпечення необхідними деталями та матеріалами); звернення, пропозиції та клопотання про зміни строків і фінансування тощо [18]. Ця група документів містить інформацію про найскладніший етап – реалізацію запланованого та врегулювання поточних питань будівництва – покращення організації робочої ситуації на будівельних майданчиках, механізації робіт тощо. У переважній більшості цих джерел, окрім звітності про виконані роботи, зосереджується увага на недостатності фінансування та, як наслідок, затягуванні термінів зведення та передачі будівель і споруд у відання Академії [19].

До групи джерел з питань будівництва та надання житлової площі науковцям варто віднести такі архівні документи: постанови РМ УРСР про надання та передачу приміщень і будинків установам АН УРСР (Інституту геологічних наук, Інституту генетики і селекції в м. Харкові, Інституту використання газу в комунальному господарстві та промисловості, Лікарні для вчених у м. Києві та ін.) [20], листування керівників установ та Президії АН УРСР з РМ УРСР, постанови і довідки Президії Академії. Ці документи несуть значний об'єм інформації про наявність, стан житлових умов та його покращення, поступовість у забезпеченні наукових співробітників житловою площею. Відомості цієї групи документів змістовно змальовують житлові труднощі як загальної кількості науковців, так і окремих родин, деталізують процес вирішення питань капітального житлового будівництва для розселення співробітників АН УРСР [21].

Дотична інформація з досліджуваної проблеми представлена в таких архівних документах: розпорядженнях Президії АН УРСР, листуванні керівництва академічних установ і Президії Академії з вищими державними органами України щодо питань вивільнення, повернення та надання приміщень інститутам, лабораторіям, радам та комітетам (Інституту металофізики, лабораторії електротермії Інституту електротехніки, Інституту української літератури імені Т. Г. Шевченка, Львівській друкарні Видавництва АН УРСР, лабораторного корпусу в м. Харкові та ін.) [22], інформації про внутрішній розподіл наявних площ між науковими установами [23] тощо.

Загалом масштаби капітального будівництва у 1946–1960 рр. в АН УРСР вражають. За цей час у містах Києві, Харкові, Сталіно, Дніпропетровську (нині – м. Дніпро), Полтаві та Кримській області (тепер – АР Крим) було введено в експлуатацію близько 670 тис. м³ лабораторних приміщень і близько 46 тис. м² житлових площ. Власні будівлі отримали Інститут фізичної хімії АН УРСР, установи відділу суспільних наук, Обчислювальний центр АН УРСР і багато інших установ. Лабораторними приміщеннями забезпечено інститути: електрозварювання, фізики, металокераміки і спецсплавів, радіофізики та електроніки, гірничої справи, гідрології та гідротехніки, використання газу та інші. Були побудовані будівлі Ботсаду, атомного реактору Інституту фізики АН УРСР, ГАО у м. Києві тощо.

Отже, документи архівного фонду НАН України і центральних державних архівів змістовно розкривають особливості фінансового, організаційно-підготовчого та будівельного етапів процесу будівництва в АН УРСР у 1946–1960 рр. Детальне ознайомлення через оригінали документів з проблемами, перепонами та недоліками у будівельному процесі сприяє розумінню загальної картини відбудови та розвитку матеріальної бази Академії, перепонам на шляху наукового прогресу. Географічно-просторово документи охоплюють всю територію України, на якій розташовувались установи АН УРСР. Це забезпечує повну інформацію про розширення мережі академічних наукових установ. Виявлені документи суттєво доповнюють джерельну базу для подальшого дослідження й аналізу процесу розбудови необхідних для науково-технічних досліджень академічних будівель у повоєнний період.

Список використаних джерел

1. Історія Національної академії наук України. 1946–1950 : Частина 1. Документи і матеріали. – Київ, 2008. – 604 с. – (Джерела з історії науки в Україні); Історія Національної академії наук України. 1951–1955 : Частина 1. Документи і матеріали. – Київ, 2012. – 884 с. – (Джерела з історії науки в Україні); Історія Національної академії наук України. 1956–1960 : Частина 1. Документи і матеріали [Електронне видання]. – Текст і граф. дані. – Київ, 2015. – 872 с. Режим доступу : http://www.irbis-nbuv.gov.ua/E_LIB/00003680/ – Назва з тит. екрана.
2. Науковий архів Національного ботанічного саду ім. М. М. Гришка Національної академії наук України, ф. 1, оп. 1, спр. 90, арк. 86; Архів Інституту технічної теплофізики НАН України, оп. 1, спр. 134, арк. 32–33; Архів Президії НАН України, ф. 251, оп. 1, спр. 299 арк. 137; спр. 400, арк. 15; спр. 620, арк. 493–494; Центральний державний архів вищих органів влади України (ЦДАВО України), ф. Р-2, оп. 7, спр. 5533, арк. 224; оп. 8, спр. 4480, арк. 48–49, 156; оп. 9, спр. 5013, арк. 130–132; спр. 7992, арк. 59–61, 80–81; Центральний державний архів громадських об'єднань України (ЦДАГО України), ф. П-1, оп. 30, спр. 2376, арк. 123; спр. 2377, арк. 123–124, 130–131.
3. ЦДАВО України, ф. Р-2, оп. 1, спр. 1938; оп. 9, спр. 5014, арк. 56; Архів Президії НАН України, ф. 251, оп. 1, спр. 400, арк. 390–392.
4. Науковий архів Головної астрономічної обсерваторії НАН України, оп. 1, спр. 112, арк. 20, 24, 27–28, 94; спр. 105, арк. 72–73; спр. 121, арк. 35.
5. ЦДАГО України, ф. П-1, оп. 30, спр. 988, арк. 2; Архів Президії НАН України, ф. 251, оп. 1, спр. 395, арк. 243; ЦДАВО України, ф. Р-2, оп. 9, спр. 5013, арк. 126–127.
6. Науковий архів Національного ботанічного саду ім. М. М. Гришка НАН України, оп. 1, 1955, спр. 161, арк. 16–17; Архів Президії НАН України, ф. 251, оп. 1, спр. 396, арк. 113; ЦДАГО України, ф. П-1, оп. 30, спр. 2381, арк. 109–111; ЦДАВО України, ф. П-2, оп. 9, спр. 7992, арк. 6–7.
7. ЦДАВО України ф. Р-2, оп. 9, спр. 5014, арк. 22–25, спр. 5019, арк. 168–169.
8. ЦДАВО України, ф. Р-2, оп. 8, спр. 9501, арк. 86–88.
9. Науковий архів Головної астрономічної обсерваторії НАН України, оп. 1, спр. 235, арк. 32; ЦДАГО України, ф. П-1, оп. 30, спр. 3283, арк. 162–164; оп. 31, спр. 810, арк. 11–17; ЦДАВО України, ф. Р-2, оп. 9, спр. 7992, арк. 120–122.
10. Науковий архів Головної астрономічної обсерваторії НАН України, оп. 1, спр. 187, арк. 91.
11. Науковий архів Національного ботанічного саду ім. М. М. Гришка НАН України, оп. 1, спр. 205, арк. 2; Архів Президії НАН України, ф. 251, оп. 1, спр. 843, арк. 133.
12. Архів Президії НАН України, ф. 251, оп. 1, спр. 560, арк. 58; ЦДАГО України, ф. П-1, оп. 30, спр. 3471, арк. 8.

13. Архів Президії НАН України, ф. 251, оп. 1, спр. 223, арк. 126, 349; спр. 247, арк. 7; спр. 248, арк. 414; спр. 787, арк. 74–75; ЦДАВО України, ф. Р-2, оп. 7, спр. 3933, арк. 34, 149; спр. 6479, арк. 35–36; спр. 9504, арк. 65; оп. 8, спр. 2017, арк. 39–40.

14. Науковий архів Національного ботанічного саду ім. М. М. Гришка НАН України, оп. 5, спр. 15, арк. 4–5; ЦДАГО України, ф. П-1, оп. 30, спр. 3091, арк. 142–144; ЦДАВО України, ф. 2, оп. 9, спр. 6478, арк. 12–15.

15. ЦДАГО України, ф. П-1, оп. 31, спр. 684, арк. 219–219 а; Архів Президії НАН України, ф. 251, оп. 1, спр. 975, арк. 250; Архів Інституту радіофізики і електроніки ім. О. Я. Усикова НАН України, ф. 1, оп. 1, спр. 23, арк. 29–30; Науковий архів Інституту теплоенергетики НАН України, оп. 1, спр. 219, арк. 17–20.

16. Архів Президії НАН України, ф. 251, оп. 1, спр. 393, арк. 17, 19, 20; спр. 395, арк. 4; спр. 509, арк. 106; спр. 680, арк. 350; ЦДАВО України, ф. 2, оп. 7, спр. 4750, арк. 27; спр. 7216, арк. 20; оп. 8, спр. 2017, арк. 38.

17. ЦДАГО України, ф. П-1, оп. 30, спр. 2386, арк. 112.

18. Архів Президії НАН України, ф. 251, оп. 1, спр. 503, арк. 500–502; спр. 561, арк. 219; ЦДАВО України, ф. Р-2, оп. 9, спр. 1938, арк. 159–161.

19. Науковий архів Національного ботанічного саду ім. М. М. Гришка НАН України, оп. 1, 1952, спр. 106, арк. 1–6; оп. 1, 1953, спр. 122, арк. 21–27; Архів Президії НАН України, ф. 251, оп. 1, спр. 340, арк. 3; спр. 620, арк. 52–55; ЦДАВО України, ф. Р-2, оп. 1, спр. 1938, арк. 72; оп. 9, спр. 5014, арк. 90–91, 97–101; спр. 2492, арк. 118–123; спр. 7992, арк. 160–161.

20. Архів Президії НАН України, ф. 251, оп. 1, спр. 223, арк. 378; спр. 304, арк. 12; спр. 306, арк. 414–415; ЦДАВО України, ф. Р-2, оп. 7, спр. 5533, арк. 79; спр. 8400, арк. 85; спр. 9504, арк. 159; оп. 9, спр. 6484, арк. 247–248; ЦДАГО України, ф. П-1, оп. 70, спр. 1084, арк. 229.

21. Архів Президії НАН України, ф. 251, оп. 1, спр. 472, арк. 155; спр. 503, арк. 38–39, 473–475, 609; спр. 505, арк. 19–21; спр. 560, арк. 626–626 зв.; спр. 785, арк. 218–219; спр. 838, арк. 265; спр. 976, арк. 346; ЦДАВО України, ф. Р-2, оп. 8, спр. 4478, арк. 221; ЦДАГО України, ф. П-1, оп. 30, спр. 3283, арк. 191; спр. 3471, арк. 33–35; оп. 79, спр. 319, арк. 151; Науковий архів Головної астрономічної обсерваторії НАН України, оп. 1, спр. 257, арк. 3.

22. Архів Президії НАН України, ф. 251, оп. 1, спр. 400, арк. 92; спр. 679, арк. 181; ЦДАВО України, ф. Р-2, оп. 7, спр. 9504, арк. 79–80; оп. 9, спр. 1189, арк. 85–86; спр. 6484, арк. 216–218; ЦДАГО України, ф. П-1, оп. 31, спр. 358, арк. 104–106.

23. ЦДАГО України, ф. П-1, оп. 30, спр. 2380, арк. 51; Науковий архів Головної астрономічної обсерваторії НАН України, оп. 1, спр. 136, арк. 15.

References

1. *Istoriia Natsionalnoi akademii nauk Ukrainy. 1946–1950: Chastyna 1. Dokumenty i materialy*. Kyiv, 2008. 604 s. (Dzherela z istorii nauky v Ukraini); *Istoriia Natsionalnoi akademii nauk Ukrainy. 1951–1955: Chastyna 1. Dokumenty i materialy*. Kyiv, 2012. 884 s. (Dzherela z istorii nauky v Ukraini); *Istoriia Natsionalnoi akademii nauk Ukrainy. 1956–1960: Chastyna 1. Dokumenty i materialy*. Kyiv, 2015. 872 s. URL: http://www.irbis-nbuv.gov.ua/E_LIB/00003680/

2. *Naukovyi arkhiv Natsionalnoho botanichnoho sadu im. M. M. Hryshka Natsionalnoi akademii nauk Ukrainy*, f 1, op. 1, spr. 90, ark. 86; *Arkhiv Instytutu tekhnichnoi teplofizyky NAN Ukrainy*, op. 1, spr. 134, ark. 32–33; *Arkhiv Prezydii NAN Ukrainy*, f. 251, op. 1, spr. 299 ark. 137; sp. 400, ark. 15; sp. 620, ark. 493–494; *Tsentralnyi derzhavnyi arkhiv vyshchykh orhaniv vlady Ukrainy (TsDAVO Ukrainy)*, f. R-2, op. 7, spr. 5533, ark. 224; op. 8, spr. 4480, ark. 48–49, 156; op. 9, spr. 5013 ark. 130–132; sp. 7992, ark. 59–61, 80–81; *Tsentralnyi derzhavnyi arkhiv hromadskykh obiednan Ukrainy (TsDAHO Ukrainy)*, f. P-1, op. 30, spr. 2376, ark. 123; sp. 2377, ark. 123–124, 130–131.

3. *TsDAVO Ukrainy*, f. R-2, op. 1, spr. 1938; op. 9, spr. 5014, ark. 56; *Arkhiv Prezydii NAN Ukrainy*, f. 251, op. 1, spr. 400, ark. 390–392.

4. *Naukovyi arkhiv Holovnoi astronomichnoi observatorii NAN Ukrainy*, op. 1, spr. 112, ark. 20, 24, 27–28, 94; sp. 105, ark. 72-73; sp. 121, ark. 35.

5. *TsDAHO Ukrainy*, f. P-1, op. 30, spr. 988, ark. 2; *Arkhiv Prezydii NAN Ukrainy*, f. 251, op. 1, spr. 395, ark. 243; *TsDAVO Ukrainy*, f. R-2, op. 9, spr. 5013, ark. 126–127.

6. *Naukovyi arkhiv Natsionalnoho botanichnoho sadu im. M. M. Hryshka NAN Ukrainy*, op. 1, 1955, spr. 161, ark. 16–17; *Arkhiv Prezydii NAN Ukrainy*, f. 251, op. 1, spr. 396, ark. 113; *TsDAHO Ukrainy*, f. P-1, op. 30, spr. 2381, ark. 109 111; *TsDAVO Ukrainy*, f. P-2, op. 9, spr. 7992, ark. 6–7.

7. *TsDAVO Ukrainy* f. R-2, op. 9, spr. 5014. ark. 22–25, spr. 5019, ark. 168–169.

8. *TsDAVO Ukrainy*, f. R-2, op. 8, spr. 9501. ark. 86–88.

9. *Naukovyi arkhiv Holovnoi astronomichnoi observatorii NAN Ukrainy*, op. 1, spr. 235, ark. 32; *TsDAHO Ukrainy*, f. P-1, op. 30, spr. 3283, ark. 162–164; op. 31, spr. 810, ark. 11–17; *TsDAVO Ukrainy*, f. R-2, op. 9, spr. 7992, ark. 120–122.

10. *Naukovyi arkhiv Holovnoi astronomichnoi observatorii NAN Ukrainy*, op. 1, spr. 187, ark. 91.

11. *Naukovyi arkhiv Natsionalnoho botanichnoho sadu im. M. M. Hryshka NAN Ukrainy*, op. 1, spr. 205, ark. 2; *Arkhiv Prezydii NAN Ukrainy*, f. 251, op. 1, spr. 843, ark. 133.

12. *Arkhiv Prezydii NAN Ukrainy*, f. 251, op. 1, spr. 560, ark. 58; *TsDAHO Ukrainy*, f. P-1, op. 30, spr. 3471, ark. 8.

13. *Arkhiv Prezydii NAN Ukrainy*, f. 251, op. 1, spr. 223, ark. 126, 349; sp. 247, ark. 7; sp. 248, ark. 414; sp. 787, ark. 74–75; *TsDAVO Ukrainy*, f. R-2, op. 7, spr. 3933,

- ark. 34, 149; spr. 6479, ark. 35–36; spr. 9504, ark. 65; op. 8, spr. 2017, ark. 39–40.
14. *Naukovyi arkhiv Natsionalnoho botanichnoho sadu im. M. M. Hryshka NAN Ukrainy*, op. 5, spr. 15, ark. 4–5; *TsDAHO Ukrainy*, f. P-1, op. 30, spr. 3091, ark. 142–144; *TsDAVO Ukrainy*, f. 2, op. 9, spr. 6478, ark. 12–15.
15. *TsDAHO Ukrainy*, f. P-1, op. 31, spr. 684, ark. 219–219 a; *Arkhiv Prezydii NAN Ukrainy*, f. 251, op. 1, spr. 975, ark. 250; *Arkhiv Instytutu radiofizyky i elektroniky im. O. Ia. Usykova NAN Ukrainy*, f. 1, op. 1, spr. 23, ark. 29–30; *Naukovyi arkhiv Instytutu teploenerhetyky NAN Ukrainy*, op. 1, spr. 219, ark. 17–20.
16. *Arkhiv Prezydii NAN Ukrainy*, f. 251, op. 1, spr. 393, ark. 17, 19, 20; spr. 395, ark. 4; spr. 509, ark. 106; spr. 680, ark. 350; *TsDAVO Ukrainy*, f. 2, op. 7, spr. 4750, ark. 27; spr. 7216, ark. 20; op. 8, spr. 2017, ark. 38.
17. *TsDAHO Ukrainy*, f. P-1, op. 30, spr. 2386, ark. 112.
18. *Arkhiv Prezydii NAN Ukrainy*, f. 251, op. 1, spr. 503, ark. 500–502; spr. 561, ark. 219; *TsDAVO Ukrainy*, f. R-2, op. 9, spr. 1938, ark. 159–161.
19. *Naukovyi arkhiv Natsionalnoho botanichnoho sadu im. M. M. Hryshka NAN Ukrainy*, op. 1, 1952, spr. 106, ark. 1–6; op. 1, 1953, spr. 122, ark. 21–27; *Arkhiv Prezydii NAN Ukrainy*, f. 251, op. 1, spr. 340, ark. 3; spr. 620, ark. 52–55; *TsDAVO Ukrainy*, f. R-2, op. 1, spr. 1938, ark. 72; op. 9, spr. 5014, ark. 90–91, 97–101; spr. 2492, ark. 118–123; spr. 7992, ark. 160–161.
20. *Arkhiv Prezydii NAN Ukrainy*, f. 251, op. 1, spr. 223, ark. 378; spr. 304, ark. 12; spr. 306, ark. 414–415; *TsDAVO Ukrainy*, f. R-2, op. 7, spr. 5533, ark. 79; spr. 8400, ark. 85; spr. 9504, ark. 159; op. 9, spr. 6484, ark. 247–248; *TsDAHO Ukrainy*, f. P-1, op. 70, spr. 1084, ark. 229.
21. *Arkhiv Prezydii NAN Ukrainy*, f. 251, op. 1, spr. 472, ark. 155; spr. 503, ark. 38–39, 473–475, 609; spr. 505, ark. 19–21; spr. 560, ark. 626–626 zv.; spr. 785, ark. 218–219; spr. 838, ark. 265; spr. 976, ark. 346; *TsDAVO Ukrainy*, f. R-2, op. 8, spr. 4478, ark. 221; *TsDAHO Ukrainy*, f. P-1, op. 30, spr. 3283, ark. 191; spr. 3471, ark. 33–35; op. 79, spr. 319, ark. 151; *Naukovyi arkhiv Holovnoi astronomichnoi observatorii NAN Ukrainy*, op. 1, spr. 257, ark. 3.
22. *Arkhiv Prezydii NAN Ukrainy*, f. 251, op. 1, spr. 400, ark. 92; spr. 679, ark. 181; *TsDAVO Ukrainy*, f. R-2, op. 7, spr. 9504, ark. 79–80; op. 9, spr. 1189, ark. 85–86; spr. 6484, ark. 216–218; *TsDAHO Ukrainy*, f. P-1, op. 31, spr. 358, ark. 104–106.
23. *TsDAHO Ukrainy*, f. P-1, op. 30, spr. 2380, ark. 51; *Naukovyi arkhiv Holovnoi astronomichnoi observatorii NAN Ukrainy*, op. 1, spr. 136, ark. 15.

Dmytro Baikienich,

Ph. D., Researcher,

Vernadsky National Library of Ukraine

**Information Potential of Archival Documents
on Capital Construction Issues**

at the National Academy of Sciences of Ukraine in 1946–1960

This article describes a set of archival documents, which lights up the issues of post-war capital construction in the Ukrainian Academy of Sciences. The sources were classified and analyzed by author in according with the characteristic features of the construction process. The special attention is given to the selected group of documents affecting the preparatory stage of construction – financing, preparation of estimates, the allocation of land and the work of contractors. The most numerous groups on documents inform on the course of construction works and transfer of buildings to academic institutions. A separate group of sources is devoted to the problem of housing development of Ukrainian Academy of Sciences.

Keywords: archival fond of the National Academy of Sciences of Ukraine, sources, AS of the Ukrainian SSR, capital construction, housing.

Стаття надійшла до редакції 20.06.2017 р.